

Mine foreldre gav meg Norge i gave

Taler

Lubna Jaffery

Dato

17 mai 2025

Sted

Bergen

Omstendigheter

Kultur- og likestillingsministerens tale for dagen

1 Kjære alle sammen, kjære Bergen!

Jeg er så glad for at jeg får stå her, sammen med alle dere, og feire 17.mai. For akkurat denne dagen har jeg har et veldig sterkt forhold til.

5

Ja, søttene slår julaften, nyttårsaften og bursdag til sammen for meg, og slik har det vært helt siden jeg var liten, hjemme på Flaktveit.

10 «Jeg kjenner ingen som er så tussete etter 17. mai som deg», sier venninnen min. Og mange lurar nok *litt*.

Hvordan kan det ha seg at jeg, barn av arbeidsinnvandrere, har et så lidenskapelig forhold til denne dagen?

15 Svaret ligger i selve spørsmålet.

Mine foreldre kom til Norge på 1970-tallet.

20 De kom som arbeidsinnvandrere, de var datidens *lykkejegere*, som noen ville kalt dem.

Jeg vil si at de kom med en drøm i bagasjen.

25 En drøm om et land, som ville gi dem og deres fremtidige barn trygghet, utdanning og en fremtid.

Jeg vokste opp i et hjem der vi alltid fikk forklart hvor heldige vi var som fikk

vokse opp her i Norge, og at vi ikke måtte skusle bort mulighetene vi hadde fått.

30

Derfor var mine foreldre også veldig opptatt av å feire dette landet.

Min aller første *17.mai* husker jeg riktignok ikke selv, da var jeg knapt en måned gammel, i 1980.

35

Men – det finnes et foto.

På bildet ligger jeg på mitt fars fang i Nygårdsparken.

40

Dette året arrangerte forløperen til antirasistisk senter en alternativ 17. mai, der de oppfordret arbeidsinnvanderne til å feire dagen i parkene i byene.

Vi var med!

45

Og fra året etter, var vi alltid med på feiring, akkurat som alle andre familier.

17.mai var en stor og høytidelig festdag for oss, som foreldrene mine sparte penger til hvert år.

50

Vi gikk i tog, dro inn hit til byn, spiste is og gikk på restaurant ...

Jeg husker jeg pleide å få en sånn godterismokk som var veldig klissete og ekkel, men også – i mine øyne – luksus!

55

Jeg husker jeg drømte om bunad.

**

60

Fotografiet av meg på min første 17. mai, på pappas fang, henger på kjøkkenet hjemme hos meg, og det er en like viktig del av meg, som selve grunnlovsdagen.

Det minner meg om hva mine foreldre kom for – og det minner meg om alt vi har å være takknemlig for her i landet.

65

Det minner meg om alt vi har å ta vare på.

70 Fra grunnloven ble skrevet og frem til i dag, er det kjempet mange viktige
kamper her i Norge – og det er tatt mange viktige politiske grep - som har sikret
oss et samfunn som er grunnleggende godt.

Fordi vi her har bygget og kjempet frem et samfunn – med muligheter for alle.

75 Et samfunn der vi ser hverandre som et vi.

Et fellesskap. Fordi det gjør oss alle sterkere.

Jeg ser det i mitt eget liv:

80 Foreldrene mine, som kom hit med drømmer i kofferten, de hadde ikke mye
penger. Tvert imot.

Vi hadde dårlig råd.

85 Likevel – så følte jeg meg aldri fattig.

Jeg vokste opp som alle andre.

90 Jeg gikk på skole, helt gratis.

Og hver måned kom hele verden til meg, på Flaktveit:

Bibliotekbussen! Jeg elsket den! Jeg gikk om bord og fylte poser med bøker, jeg
fikk litteraturen i gave - helt gratis.

95 Studieplass og studielån – det har jeg fått.

100 I taekwondoklubben og ungdomspolitikken lærte jeg å slå fra meg og finne min
stemme.

Og her står jeg i dag:

Lubna fra Flaktveit, barn av immigranter.

105 Og jeg er statsråd, i regjeringen, og sitter ved Kongens bord.

*

110 Mulighetene jeg har fått, er ikke kommet av seg selv.

Fellesskapet vårt, sosialdemokratiet og velferdsstaten, kan aldri tas for gitt.

Selv freden og friheten vår – tryggheten vår – har noen gitt sitt liv for.

115

Det er ikke mer enn åtti år siden Torgallmenningen, 8. mai i 1945, var full av titusener, barn og voksne , som feiret frigjøringen av landet.

Som vi vet: Friheten hadde en høy pris.

120

Jeg tenker på alle som betalte med livet.

Alle som mistet noen nær, en far, en bror, en sønn....

125 En skulle tro verden var kommet lenger, men.

Med sorg og uro ser vi stadig nye kriger, okkupasjon og terror. Så mye lidelse...!

130 Like skremmende og vondt er det å se at selv i land vi har likt å sammenligne oss med, er det krefter som ønsker å rive i stykker demokrati, skape frykt og polarisering.

**

135 Fred og trygghet.

Rettferd, likestilling og mangfold.

Respekt og omsorg for hverandre, for de svakeste...

140

Det er så skjørt, alt dette! Kanskje enda skjørere enn vi har tenkt!

17. mai er en god dag å minne oss selv på, at nei, vi kan ikke ta det gode samfunnet vårt for gitt.

Også vi, når det blir krevet, må slå leir.

Verdiene våre og alt vi har kjær må kjempes for. Og det må velges. Igjen og igjen.

150

Dette er min drivkraft som politiker.

Og det er dette som gjør at *søttene* mai er min favorittdag – og at jeg står her så stolt og glad.

155

Og som dere ser: Jeg står her nå - i min egen bunad!

En Hardangerbunad! Akkurat slik jeg drømte om!

160

Bunader har lang historie som politiske symboler her i landet.

En gang i tiden ble akkurat denne bunaden kalt *nasjonalen* fordi kvinner over hele landet bar denne for å vise støtte til norsk løsrivelse fra Sverige.

165

Selv bærer jeg den stolt som symbol på min kjærlighet og troskap til landet.

Jeg bærer den stolt, fordi mine foreldre valgte å tro på en bedre framtid, og fordi de gav meg Norge i gave.

170

*

Ja. Dette landet er vel verdt en kjempefeiring hvert år!

175

Ja, vi er mange som er en del av – og som vil ta vare på – det gode fellesskapet vi har!

Og: Vi er mange som kjenner tårene komme – fordi det treffer oss veldig midt i hjertet - når vi i dag synger de fineste strofene jeg vet om:

180

*«Elsker, elsker det og tenker på vår far og mor, og den saganatt som senker
drømmer på vår jord»*

**

185

Ja, vi elsker dette landet.

Gratulerer så mye med dagen, kjære alle sammen!

190

Kilde

<div>regjeringen.no</div>

Emner

17. mai, 17. mai-tale, Demokrati, Grunnloven

195

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/mine-foreldre-gav-meg-norge-i-gave>

200

205

210

215

220